

GEW

O **DE
KOERS
NAAR
2021** N

S R E

D N A

GEWOON ANDERS

Samen werken voor de beste ggz

IN DIT BOEKJE VIND JE – OP HOOFDLIJNEN – ONZE STRATEGIE TOT 2021. JE LEEST OVER DE SPANNINGSVELDEN WAAR WE ALS GGZ MEE TE MAKEN HEBBEN, ONZE AMBITIE, DE KEUZES DIE WE MAKEN EN DE DOELEN DIE WE ONSZELF STELLEN. JE LEEST ER MEER OVER HOE WE ONSZELF ORGANISEREN EN DE INNOVATIES DIE WE NU EN IN DE NABIJE TOEKOMST WILLEN REALISEREN. EN WE DAGEN JE UIT OM VOORAL MEE TE DOEN. WANT ZONDER JOU KOMEN WE ER NIET. VEEL LEESPLEZIER EN INSPIRATIE!

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
#1 Waar staan we?	6
Ieder zijn eigen perspectief?	8
Spanningsvelden	10
#2 Waar gaan we naartoe?	16
Kernthema's: het cliëntperspectief	19
Strategische hoofdlijnen voor de toekomst	22
1. Baanbrekend innoveren	22
2. Vernieuwend ondernemen	25
3. Slim en klein organiseren	30
4. Hecht samenwerken	33
#3 Wat vraagt dat van ons: als organisatie, team en individu?	34
Organisatie: cultuur als drager	36
Team: teamleren en werkklimaat	40
Individueel: werken aan ontwikkeling	41
#4 Onze projecten	43
Baanbrekend innoveren	44
Vernieuwend ondernemen	48
Slim en klein organiseren	52
#5 Wat kun jij doen?	55

Voorwoord

Wat zou het mooi zijn ...

... als de ggz je echt helpt om zelf zo veel mogelijk de regie te houden op je leven. Als zorg heel 'dichtbij' en toegankelijk is. Voorhanden op het moment dat het nodig is. Toegespitst op wat voor jou werkt. Met de juiste ondersteuning om je heen, om je te helpen met soms ingewikkelde keuzes. Dat klinkt heel gewoon, toch?

Maar zo werkt het helaas niet altijd. De ggz staat onder druk. Het stelsel loopt vast. De wijken kennen steeds meer kwetsbare burgers en op een psychische stoornis ligt nog altijd een stigma. Het moet anders. Het kan ook anders.

Daarom werken we samen met onze partners in het zorgveld hard aan vernieuwing en verbetering. We steken onze nek uit. De specialistische ggz kan krimpen ten gunste van andere vormen van zorg die dicht bij de cliënt staan. We kunnen de traditionele 'keten van zorg' verrijken met het sociale netwerk, de directe omgeving rondom de cliënt. Daar, in het leven van alledag, schuilt een enorme herstelkracht. Het is immers normaal om voor jezelf én voor anderen te zorgen.

Dan is het zaak nieuwe wegen te vinden. En daar zijn we hard mee bezig. Met baanbrekende innovaties. Met ruimte voor niet-medische interventies, techniek en de virtuele kansen. We bedenken nieuwe zorgconcepten en organiseren onszelf klein, slim en wendbaar. De zelfregie en eigen verantwoordelijkheid die de cliënt verdient, gunnen we onszelf ook.

Een mooie, maar oh zo ambitieuze maatschappelijke opgave voor de komende jaren. Maar ik geloof er in. Het vraagt lef, reflectie, optimisme en verbinding. Maar samen kunnen we de gzz toegankelijker maken voor de meest kwetsbare mensen, de kwaliteit laten groeien en de zorg betaalbaar houden.

Gewoon anders, maar eigenlijk heel normaal.

Jolande Tijhuis

WAAR STAAN WE?

Het Nederlandse zorgstelsel wordt in vergelijking met andere landen als erg goed beoordeeld. Dat geldt ook voor de ggz. Dat gaat dan vooral over de kwaliteit en de toegankelijkheid. Toch loopt het stelsel op onderdelen vast en wordt de druk op het halen van resultaten steeds groter. **Verbetering en vernieuwing zijn noodzakelijk.** Wat zijn de spanningsvelden waar we mee te maken hebben?

Ieder zijn eigen perspectief?

Het is begin maart als een moeder van een psychotische patiënt, tijdens een workshop over therapietrouw, van haar stoel opstaat. 'Ik realiseer me nu dat ik mijn zoon jarenlang heb willen helpen, maar dat ik hem eigenlijk tekort heb gedaan', vertelt ze. 'Ik heb zijn problematiek altijd bekeken vanuit mijn eigen referentiekader, maar ik besef nu dat ik hem alleen kan helpen door meer te kijken vanuit zijn perspectief. Ik moet naast hem gaan staan en meegaan in zijn proces. Dat is een lastige opgave.' De deelnemers aan de workshop hebben verschillende achtergronden, variërend van ervaringsdeskundigen tot hulpverleners en van gemeentelijke beleidsmedewerkers tot een huisarts. Samen zijn zij op zoek naar

gedeelde nieuwe inzichten. Met resultaat, zo blijkt als een psychiater het woord neemt. 'Ik zie nu in dat ik uit mijn eigen hokje moet komen en moet openstaan voor inzichten van anderen. Mijn perspectief is niet het enige juiste perspectief.'

Het is de wereld van de ggz. Een wereld die bestaat uit allerlei organisaties die hun eigen opvattingen en belangen hebben: de overheid, verzekeraars, behandelaars, bestuurders, hulpverlenende instanties, belangenorganisaties, cliënten en familieleden. De van oudsher introverte en complexe ggz heeft nieuw elan nodig. Vincent van Gogh wil daarin het voortouw nemen.

**'IK ZIE NU IN DAT IK UIT MIJN EIGEN
HOKJE MOET KOMEN EN MOET OPEN-
STAAN VOOR INZICHTEN VAN ANDEREN'**

Spanningsvelden

In de ggz zien we momenteel een aantal spanningsvelden. Tegengestelde krachten waar we dagelijks mee worstelen. Denk aan de eis om zorg zo efficiënt en effectief mogelijk te organiseren met het oog op betaalbaarheid. Daartegenover staat de wens om meer kwaliteit te bieden in een complexe context, liefst met een persoonsgerichte aanpak.

Drie belangrijke spanningsvelden die we zien, zijn:

1. Verantwoording afleggen versus tijd voor zorg

Het zorgstelsel kost veel geld en kent een omvangrijke wet- en regelgeving. De verantwoordings-eisen waar de zorgprofessional mee te maken heeft, zijn zo gedetailleerd dat dit ten koste gaat van de zorg zelf. Elke poging dit te verminderen lijkt een tegengesteld effect te hebben: meer eisen en meer regels.

2. Zorg volgens protocol versus persoonsgerichte zorg

Ondanks allerlei nieuwe methoden, richtlijnen en protocollen is de levensverwachting van mensen met een ernstig psychiatrische aandoening het afgelopen decennium niet gestegen. Evidence-based werken is belangrijk maar matcht vaak onvoldoende met de vraag van de cliënt. De wijze waarop de zorg nu is georganiseerd doet weinig recht aan individuele verschillen. En biedt ook weinig ruimte voor meer inbreng van de cliënt. Als we de zorg willen verbeteren, dan is meer persoonsgerichte zorg met een sterke regierol van de cliënt belangrijk.

3. Stigma: zorg mijden versus te veel medicaliseren

Stigmatisering van de psychiatrie is een hardnekkig probleem. In onze samenleving vinden we omgaan met mensen met een psychische stoornis ingewikkeld. De stap naar de ggz is voor velen een stap te ver, juist vanwege dat stigma. En dat werkt diep door: van zorg mijden tot onnodige medicalisering. Het taboe doorbreken en 'normaal maken' van de psychiatrie is dan ook belangrijker dan ooit.

**DE VERANTWOORDINGSEISEN WAAR DE
ZORGPROFESSIONAL MEE TE MAKEN
HEEFT, ZIJN ZO GEDETAILLEERD DAT DIT
TEN KOSTE GAAT VAN DE ZORG ZELF**

Deze spanningsvelden maken het noodzakelijk om onze zorgverlening en zorgconcepten kritisch te bekijken en tegen het licht te houden. Vernieuwing is noodzakelijk. Daarbij zullen we ook meer moeten inzetten op nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de technologie en ICT. Alleen dan kunnen we goede behandelresultaten boeken. Maar hoe verbinden we deze nieuwe kansen aan de huidige zorgpraktijk? Hoe gaat bijvoorbeeld het normaliseren van de psychiatrie bijdragen aan betere resultaten? En hoe kunnen we de zorg effectiever en efficiënter organiseren in een hecht netwerk? En vooral: hoe kunnen we betekenisvol zorg blijven verlenen? Dat is de uitdaging waar we voor staan!

DE SECTOR HEEFT NIEUW
ELAN NODIG. VINCENT
VAN GOGH NEEMT
DAARIN HET VOORTOUW!

EIGEN REGIE VAN DE CLIËNT

'Ik wil niet afhankelijk zijn en ga zelf over mijn eigen leven. Een behandeling biedt me zicht op herstel. Met mensen om me heen - professionals en familie - die me helpen met ingewikkelde keuzes.'

We gaan op zoek naar nieuwe perspectieven. De gzz toegankelijk houden voor de meest kwetsbare mensen. De psychiatrie normaliseren. Dat is de opgave waar we aan werken. Samen met partners, want alleen kunnen we het niet. **Ons vergezicht: een ggz die bijdraagt aan sneller herstel en met een grotere rol voor de sociale omgeving.** Een ggz waarin de cliënt meer eigen regie heeft en meer zelf de touwtjes in handen heeft. Tijdig, kleinschalig, ambulant en met oog voor de meest kwetsbare patiënten. Vanuit een optimistische visie: het kan gewoon anders, beter!

WAAR
GAAN WE
NAARTOE?

Gewoon

Het moet voor cliënten eenvoudiger en 'normaler' worden om de weg naar de ggz te vinden. Daarom werken we aan vernieuwing die onnodig medicijngebruik voorkomt en maatschappelijk en persoonlijk herstel mogelijk maakt. Stigmatisering helpt niet. Wat wel helpt, is psychisch kwetsbare mensen meer in hun eigen huis en buurt ondersteunen. Want de kans op herstel is het grootst als een cliënt direct de juiste zorg krijgt: thuis in de eigen omgeving en toegespitst op de eigen situatie. Met zelfhulp en inzet van nieuwe technologie. En met veel meer mogelijkheden voor zorg op maat. Tegelijk moet de toegang tot de specialistische ggz verbeteren. Want ook in de toekomst moet deze zorg toegankelijk zijn voor de meest kwetsbare cliënten. Als specialistische hulp nodig is, mag er geen tijd verloren gaan.

Anders

Onze ambitie vraagt een krachtig samenspel dat mensen met een psychische aandoening, hun naasten, ervaringsdeskundigen en professionele organisaties met elkaar verbindt. Hierin werken we aan nieuwe mogelijkheden. De winst voor de ggz: betere toegankelijkheid, hogere kwaliteit en betaalbare zorg. De winst voor de cliënt: sneller herstel en terugkeer naar het eigen leven. Dit samenspel leidt al tot tal van innovaties: van ambulante thuishulp, nieuwe technieken en behandelvormen, tot effectieve samenwerking met

huisartsen en andere zorgorganisaties. We zijn er nog lang niet, maar we leren met en van elkaar. Zo werken we samen aan de beste ggz. Gewoon anders. Maar heel normaal eigenlijk.

Kernthema's: het cliëntperspectief

Herstel is haalbaar: die opvatting is nog steeds leidend. En die kans op herstel is het grootst als de cliënt zo snel mogelijk de juiste zorg krijgt, het liefst thuis. Ons uitgangspunt daarbij: zorgen doen we sámen met de cliënt, zijn familie en andere organisaties in het netwerk. Belangrijk is ook dat we open staan voor vragen van onze cliënten en hun directe omgeving, verwijzers en financiers. Deze visie leidt tot vijf strategische kernthema's voor de komende jaren:

**HET MOET WEER
NORMALER EN
EENVOUDIGER WORDEN
OM DE WEG NAAR DE
GGZ TE VINDEN**

Thema's voor de toekomst

Werken aan de beste ggz: toegankelijk, dichtbij en persoonsgericht.

1

EIGEN REGIE VAN DE CLIËNT

We gaan actief aan de slag met het versterken van de eigen regie van de cliënt in alle fasen van het zorgtraject. Als dat tijdelijk niet mogelijk is, maken we afspraken met familie of andere naasten.

2

PERSOONSGERICHTE ZORG

Niet de aandoening, maar de cliënt staat centraal, inclusief zijn wensen, drijfveren en behoeften. Een meer persoonsgerichte zorg leidt tot betere zorgresultaten.

3

ZORG BIJ DE CLIËNT THUIS

We leveren onze zorg zo veel mogelijk bij de cliënt thuis en proberen een opname te voorkomen. Technologieën als beeldbellen en apps en domotica kunnen hierbij helpen. Als een opname toch nodig is, duurt deze zo kort mogelijk.

4

TOEGANG TOT DE SPECIALISTISCHE ZORG

Specialistische zorg is een schaars goed. Daar moeten we bewust mee omgaan, zodat zo veel mogelijk cliënten en verwijzers hier gebruik van kunnen maken. Het is belangrijk om expertise en kennis op tijd in te zetten in een zorgtraject, bijvoorbeeld door consultatie en vroegsignalering. Door op tijd de juiste specialistische zorg toe te passen, is de kans op escalatie kleiner en op sneller herstel groter. Dit verlaagt ook de kosten.

5

SAMENWERKEN IN DE KETEN

Een betere samenwerking in de keten zorgt voor betere afspraken waardoor er meer continuïteit is voor de cliënt. Ook leidt het tot meer kennisuitwisseling en innovatie. Medewerkers kunnen flexibeler en dus duurzamer ingezet worden en tweedelijnszorg kan vaker verschoven worden naar de eerste lijn.

Deze vijf thema's laten de ambitie en de relevantie voor de cliënt zien. Ze vragen flexibiliteit en wendbaarheid. Bijvoorbeeld om samen met de ketenpartners goed in te spelen op de gewenste persoonsgerichte zorg. Niet alles is voorspelbaar. Als het nodig is zullen we plannen omgooien en nieuwe wegen inslaan.

Strategische hoofdlijnen voor de toekomst

Met deze kernthema's en een nieuw elan gaan we de toekomst tegemoet. Dat vraagt om een actieve strategie van leren en vernieuwen. We focussen daarbij op vier hoofdsporen: baanbrekend innoveren, vernieuwend ondernemen, slim en klein organiseren en tot slot: hecht samenwerken.

1 Baanbrekend innoveren

De zorg en het steeds verder verbeteren ervan hoort natuurlijk gewoon bij de dagelijkse praktijk, in je eigen team of cluster. Daar ligt de basis voor vernieuwing en verbetering. Maar om baanbrekende innovaties te realiseren die ook op grotere schaal toepasbaar zijn, is ontwikkelruimte nodig. Die is gevonden in de leertuin 'Samenspel'. Hierin werken we samen in een netwerk van maatschappelijke partners. Om de vernieuwing kracht, draagvlak en versnelling te geven hebben Vincent van Gogh, VGZ en de gemeenten Venlo en Horst aan de Maas zich tot 2021 verenigd in de 'vitale coalitie'.

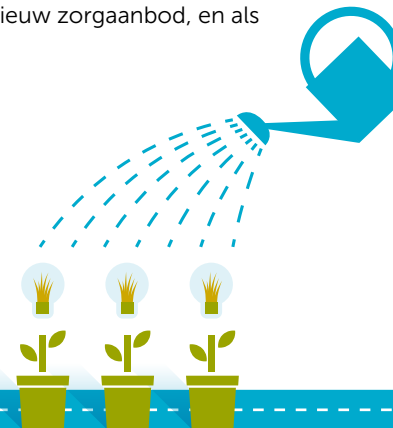
De leertuin kent zes ambities

- Meer aandacht voor de hoogste risicogroepen
- Minder verwijzingen naar de specialistische ggz
- Toename van niet-medische interventies
- Flexibel werken in het netwerk rondom de cliënt
- Ondersteuning van de eigen regie van de cliënt
- Meer coördinatie voor intensieve zorggebruikers

Oplossingen voor hardnekkige problemen

In de leertuin bedenken we oplossingen voor hardnekkige problemen die we tegenkomen in de praktijk. We doen dat allereerst kleinschalig, samen met partners uit het netwerk, cliënten en behandelaars. Een nieuw idee begint bij de constatering van een probleem. De ideeën vertalen we vervolgens naar een plan van aanpak. De resultaten volgen we en brengen we in beeld. Een innovatie is succesvol als het betere zorg voor de cliënt oplevert, als het duurzaam is en dus leidt tot een nieuw zorgaanbod, en als er een mogelijkheid is om op te schalen.

HET GAAT ONS OM
DUURZAME INNOVATIES DIE
BETERE ZORG OPLEVEREN

Leren door doen

Innovaties brengen nieuwe inzichten. Doorbraken soms. Maar het gaat soms ook mis, dat hoort erbij. Falen is leren. Het vraagt zelfreflectie en lef om buiten de gebaande paden te treden. We leren door te doen. Het motto van de leertuin is dan ook: denk groots, handel klein en beweeg snel. Plannen mogen mislukken, dat levert een versneld leerproces op.

Wil je meedoen? Iedereen in de organisatie kan aanhaken. De leertuin staat ook open voor nieuwe organisaties in ons netwerk.

**HET VRAAGT
ZELFREFLECTIE EN
LEF OM BUITEN DE
GEBAADE PADEN
TE TREDEN**

2 Vernieuwend ondernemen

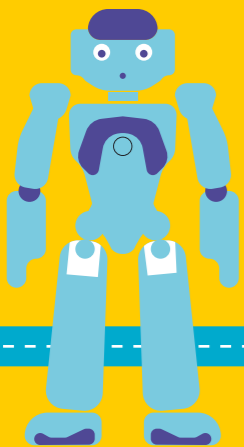
We denken na hoe we onze zorg toekomstbestendig kunnen maken. Passend bij de markt van vandaag en morgen ontwikkelen we daarom nieuwe zorgconcepten en organisatievormen. De belangrijkste ontwikkelrichtingen:

De virtuele ggz: anders inrichten van onze zorgprocessen met een digitaal platform

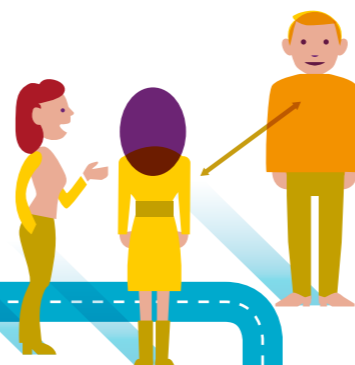
Kern bij deze ontwikkelrichting is een digitaal platform van diensten, een virtueel netwerk om cliënten heen van gelijkgestemden, familie of vrienden, ervaringsdeskundigen en specialisten. Dit netwerk helpt de weg te vinden tijdens de hele 'cliëntreis': van gezond worden tot gezond blijven.

We werken aan verschillende platforms waar cliënten en/of behandelers elkaar kunnen vinden. Zo ontwikkelen we een multidisciplinair digitaal platform met nieuwe diensten, die ervoor zorgen dat de cliënt meer regie krijgt over zijn behandeling. Ook stimuleert het platform nieuwe vormen van samenwerking in het netwerk. Ons consultatieplatform [123psychiatrie.nl](https://www.123psychiatrie.nl) is een mooi vlaggenschip dat zich mag ontwikkelen tot een volwaardig zelfstandige eenheid, ook buiten de regio.

ICT is één van de factoren die succes kunnen brengen. Nieuwe technologieën als apps & wearables, telehealth, DNA-sequencing, big data, artificial intelligence, robotisering en remote patient monitoring zorgen ervoor dat de verhoudingen in het zorgland-schap verschuiven, en dat de kwaliteit en betaalbaarheid van de zorg verbetert.

DENK GROOTS,
HANDEL KLEIN EN
BEWEEG SNEL

Gemeenschaps-ggz: opbouwen van een netwerkorganisatie

We zien onze organisatie niet als een zelfstandig instituut, maar als een netwerkpartner die diensten levert in de lokale gemeenschap. Deze ontwikkelrichting gaat uit van de gedachte dat goede zorg meer vraagt dan de zorgketen alleen kan bieden. Het sociale netwerk rond de cliënt biedt veel meer kansen. Lokale, integraal werkende teams op het niveau van de wijk, kunnen daarbij aansluiten. Vergelijkbaar met FACT, maar het uitgangspunt is dat gemeenschaps- of wijk-ggz vervangend, ondersteunend en aanvullend werkt. Dit leidt tot een optimale verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen het formele en het informele netwerk (efficiënter en effectiever) en tot een optimale ondersteuning van de zorgonafhankelijkheid en zelfredzaamheid van de cliënt (beter en goedkoper). De op cliëntniveau belevingsgerichte aanpak en op professioneel niveau systeemgerichte werkwijze wordt door alle partijen als een verbetering ervaren. Bovendien is de gedachte dat het in de keten besparingen oplevert door lagere kosten per cliënt per jaar en door kortere doorlooptijden.

PERSOONS- GERICHTE ZORG

‘Wat voor een ander werkt,
hoeft toch niet per se ook
voor mij te werken? Ik heb
baat bij hulp die bij mij en
mijn leven past.’

3 Slim en klein organiseren

Het streven naar een 'andere ggz' vraagt ook wat van onze organisatie en processen. Om te slagen in onze ambities is het nodig om flexibel, wendbaar en slim zijn. Snel kunnen handelen en leren van successen en fouten. Ondernemend zijn, dicht bij de cliënt staan en doelmatig werken. Daarom verbeteren we onze processen, werken we met resultaatverantwoordelijke teams en bieden we onze zorgverlening voortaan aan in kleinere eenheden.

Processen

Bij slim organiseren hoort ook verbetering van de interne werkprocessen zodat teams snel, adequaat en doelgericht de beste zorg kunnen bieden. De belangrijkste opgave is ervoor te zorgen dat teams zelf het werk in de nabijheid van de cliënt kunnen organiseren. En hiervoor de verantwoordelijkheid nemen. Dit vraagt om aanpassingen in systemen, maar ook in beleid, werkwijze en omgangsvormen. De aanpak wordt gefocust op korte leercycli: het stellen van diagnoses, het bepalen van de acties en het uitvoeren en evalueren hiervan, ofwel de 'plan-do-check-act' cyclus.

Zelfsturing: teams als kleinste eenheid

Meer zelfsturing van de teams maakt het mogelijk om de zorg efficiënter en dichterbij de cliënt te brengen. Eind 2015 zijn we gestart met resultaatverantwoordelijke teams. Deze werkwijze

blijft een wezenlijk onderdeel van de veranderingen. Een team dat de verantwoordelijkheid heeft voor het eigen werk, creëert betrokkenheid en geeft meer efficiency. Daarom is zelfsturing op teamniveau nog steeds een groot goed. Tegelijk is het niet eenvoudig. De balans tussen centrale sturing en zelforganisatie vraagt aandacht. Aandacht voor wie welke verantwoordelijkheid draagt, hoe de dagelijkse praktijk is georganiseerd, en hoe we met elkaar omgaan. Op het niveau van de RVE's ligt de vraag welke zorgproducten en diensten toekomstbestendig zijn in een krimpende specialistische zorg.

De vloot en de scheepjes

Met ingang van 1 januari 2018 werken we vanuit elf kleine eenheden: de scheepjes. Een manager en een specialist-manager sturen samen de eenheid aan en zijn verantwoordelijk voor de resultaten, zowel inhoudelijk als bedrijfsmatig. Deze elf scheepjes, waar cliënten makkelijk in en uit kunnen stappen, varen samen in een vloot. De vloot wordt ondersteund op het vlak van HR, ICT, marketing & communicatie, vastgoed en facilitaire diensten. Zo ontstaat er meer ruimte voor initiatief en ondernemerschap en vergroten we de invloed en zeggenschap van de teams.

ELF EENHEDEN

VINCENT THUIS, REGIO VENLO

VINCENT THUIS, REGIO VENRAY

VINCENT THUIS, REGIO WEERT

VINCENT ACUTE ZORG

VINCENT OUDEREN

VINCENT VERSLAVINGSZORG

POLI 3.0

VINCENT TOPREFERENTE CENTRA

VINCENT INTEGRALE ZORG

HELDR (VOOR JONGEREN)

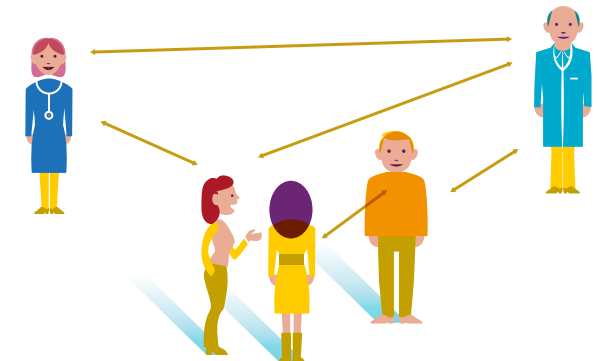
VINCENT FORENSISCHE ZORG

4 Hecht samenwerken

Om onze ambities te realiseren is hechte samenwerking nodig, op verschillende manieren en niveaus. Daar zetten we bewust op in. Ten eerste vraagt de organisatie in kleinere zelfsturende eenheden om een vlekkeloze interne samenwerking. Zo houden we de gezamenlijke focus vast en voorkomen we fragmentatie en een te grote onderlinge autonomie.

Op het tweede niveau is de zorgketen van belang. Hierin hebben we elkaar als partners meer dan ooit nodig en moeten we voorkomen dat we in een belangenstrijd terechtkomen. Het gaat om een groter, gedeeld maatschappelijk belang.

Maar er is nog een derde niveau van samenwerking dat onze aandacht vraagt. Inspanningen in de keten zijn niet (meer) voldoende. We maken deel uit van een groter netwerk van zorg- en hulpverlening. We zijn behalve ketenpartner ook een netwerkorganisatie die een veel nauwere werkrelatie moet opbouwen met het formele en informele sociale netwerk rond de cliënt. Daar ligt de echte vernieuwing.

WAT VRAAGT DAT VAN ONS: ALS ORGANISATIE, TEAM EN INDIVIDU?

Vincent van Gogh neemt de uitdagingen van deze tijd met twee handen aan. Uitdagingen die van ons vragen dat we innovatief en ondernemend inspelen op veranderingen. Daarin steken we onze nek uit, tonen we lef en zijn we tegelijk ook kwetsbaar. Dat vraagt iets van de organisatie als geheel, van de teams en van jou als professional. **We hebben iedereen keihard nodig om mee te bouwen aan de toonaangevende en innovatieve organisatie die we willen zijn.** Samen leren en ontwikkelen vormen de sleutelbegrippen.

Onze ambitie vraagt om krachtige en goed opgeleide mensen die de verantwoordelijkheid willen en kunnen dragen. Iedere medewerker heeft een rol bij het realiseren van onze strategische koers en draagt bij aan het slagen ervan. De basis van de strategie is immers samenspel. We kunnen dit alleen samen realiseren: in onze teams, samen met alle RVE's, in de projecten en samen met onze netwerkpartners. Daarom stimuleren we zelfleren en kennisdelen.

Organisatie: cultuur als drager

Dynamische cultuur

Vernieuwen is niet alleen een kwestie van beleid. Het gaat vooral over de manier van samenwerken, samen leren en de manier waarop we naar ons werk kijken. Als organisatie stimuleren we daarom programma's die de cultuur versterken en de persoonlijke ontwikkeling die past bij onze ambitie.

In die cultuur draait het om 'collectieve' kwaliteiten en vaardigheden als ondernemerschap, zelfsturing en cliëntgerichtheid. Maar vooral zijn eigenschappen onmisbaar als lef, optimisme, zelfreflectie en het vermogen tot verbinden.

Met lef en optimisme ...

Lef is het opstapje om uit de 'comfortzone' te komen. Om de dagelijkse praktijk eens vanuit een ander perspectief te bekijken en te onderzoeken waar het mogelijk beter kan. Lef ook om als team meer zelfsturend te zijn. Om initiatieven te nemen en fouten te maken. Het vraagt van de organisatie lef om ruimte te maken voor zorgprofessionals en cliënten die innovaties willen opzetten.

Veilig werkklimaat

Een veilige cultuur, waarin je elkaar vertrouwt en waardeert, is een voorwaarde om je verder te ontwikkelen. Alleen dan kun je leren van successen, fouten, conflicten en problemen. We streven naar een cultuur waarin we uitgaan van de positieve intentie van de ander. Vertrouwen in de ander is het uitgangspunt. Daarom bespreken we verschillen in inzicht, perspectief of opvatting op een constructieve manier.

(Zelf)reflectie brengt nieuwe inzichten om het 'anders' te doen. Maar die inzichten werken alleen als we vol in contact blijven: met elkaar, in de keten én met het sociale netwerk. En elkaar steeds weer positief blijven stimuleren tot 'beter'.

Elkaar blijven waarderen in stressvolle situaties is een kunst op zich. Dat vraagt persoonlijk leiderschap van ieder van ons, maar ook dienend leiderschap van leidinggevenden. Zij zijn het voorbeeld. In onze opleidingen besteden we hier aandacht aan.

ZORG BIJ DE CLIËNT THUIS

‘Fijn dat ik gewoon thuis kan blijven voor behan-
deling of begeleiding. In m’n eigen vertrouwde
omgeving herstellen, werkt toch het beste. En de
computer en nieuwe technieken helpen daarbij.’

Team: teamleren en werkklimaat

De zorgpraktijk zelf is onze belangrijkste lerende omgeving, die het mogelijk maakt om niet alleen als individu te leren, maar ook als team. Dat begint met een onderzoekende houding en het stellen van (leer)vragen. Dan volgt reflectie op wat je doet en uiteindelijk de verankering in de praktijk. HR biedt handvatten die de resultaatverantwoordelijke teams, het management en het bestuursteam kunnen gebruiken om die lerende houding te versterken. Iets dat in het netwerk 'buiten' goed van past komt.

Teamscans als basis voor zelfsturing

Vernieuwingen slagen alleen als je het dagelijkse werk en de routineprocessen professioneel kunt uitvoeren. Hier ligt een belangrijke taak voor de teams. De periodieke teamscan maakt het mogelijk om als zelfsturend team te reflecteren op wat je doet en wat daarvan de resultaten zijn. De uitkomsten van de scan leggen een goede basis om met elkaar in gesprek te gaan en samen te werken aan verbeteringen. Als je team goed functioneert, heb je de basis op orde voor je cliënten. Ook lukt het dan beter om innovaties op te pakken en te integreren in het werk.

Individu: werken aan ontwikkeling

Als medewerker ben je de belangrijkste schakel in onze vernieuwende organisatie. Je wilt graag van betekenis zijn. Merken dat je een verschil maakt dat gezien en gewaardeerd wordt. Dat je elke dag stappen vooruit kunt zetten, hoe klein soms ook. Juist in de zorg vinden we dit een belangrijk deel van ons werk. Die kansen krijg je in onze organisatie. We stimuleren de werkcultuur waarin jij als zorgprofessional van betekenis kunt zijn. Je ziet de verantwoordelijkheid voor je eigen ontwikkeling en opleiding. Dus jij kiest en bepaalt in welke richting je jezelf wilt ontwikkelen.

ZELF LEREN VIA VINCENT LEER- EN KENNISWEB

Het Vincent leer- en kennisweb stimuleert het proces van zelfleren en kennisdelen. Dit kennisweb groeit de komende jaren uit tot een portaal waar onze eigen mensen, maar ook collega's van buiten, gebruik van kunnen maken. Vincent leer- en kennisweb herbergt individuele cursussen, webinars, opleidingsinformatie, contactgegevens van trainers en informatie over onderzoeken binnen Vincent van Gogh.

**JE ZET GRAAG ELKE DAG
EEN STAP VOORUIT, HOE
KLEIN OOK**

#4

Niet al het werk gebeurt 'in de lijn'. Om de strategische hoofdlijnen te versnellen en resultaten zichtbaar maken, werken we ook projectmatig. De projecten zijn verdeeld over de verschillende strategische hoofdlijnen: **Baanbrekend innoveren, Vernieuwend ondernemen en Slim en klein organiseren**. Hecht samenwerken loopt als een rode draad door alle projecten.

ONZE PROJECTEN

Het Programmabureau coördineert en ondersteunt de projecten en innovaties. Het bureau verzorgt ook met regelmaat workshops om innovaties 'op te halen' en samen met de zorgprofessionals in de praktijk te brengen. In 2017 gingen al meer dan 20 projecten van start. In 2018 volgen er nog meer. Hieronder vind je voorbeelden van projecten en een overzicht. Kijk op Vincent voor de actuele stand van zaken.

Overzicht projecten december 2017

BAANBREKEND INNOVEREN (LEERTUIN)

- 1 Psychiater bij huisarts
- 2 Ambulantisering alcoholgerelateerde stoornis
- 3 Ervaringsdeskundigheid
- 4 Kwaliteit Online (laagdrempelig verwijzen naar online tools)
- 5 GGZ-triagist op het spoedplein
- 6 Brede systeem-aanpak bij intake in SGGZ
- 7 Inloophuiskamer voor jongvolwassenen
- 8 Combinatiebehandeling Verslaving en Persoonlijkheid
- 9 Vroeg-interventie UHR/ eerste psychose
- 10 Mastermind
- 11 Farmacogenetica

VOORBEELD PROJECT: GGZ-TRIAGIST OP HET SPOEDPLEIN

Huisartsen en triagisten op de spoedpost hebben vaak onvoldoende kennis van psychische zorgvragen. Onderliggende problemen worden daarom niet altijd herkend. De ggz wordt te snel, te traag of foutief ingeschakeld. De inzet van een ervaren ggz-professional bij het team triagisten op het spoedplein van de Eerste Hulp helpt. Zo voorkómen we onnodige instroom in de SGGZ en verminderen de zorgkosten. De zorg voor cliënten op een kritiek moment verbetert en de druk in de wachtkamer van de spoedpost neemt af.

VOORBEELD PROJECT: COMBINATIEBEHANDELING PERSOONLIJKHEIDSTOORNISSEN EN VERSLAVING

Mensen met een persoonlijkheidsstoornis en een verslaving vallen vaak terug in probleemgedrag. Waar de behandeling zich voorheen vaak concentreerde op de persoonlijkheids- of juist de verslavingsproblematiek, biedt Vincent van Gogh nu een geïntegreerde behandeling. Het traject, dat gebaseerd is op schematherapie, is innovatief, ervaringsgericht en intensief. Het succespercentage is hoog, er is weinig uitval en de therapie is kosteneffectief.

VOORBEELD PROJECT: BEELDBELLEN EN VIRTUAL REALITY BIJ BEHANDELING ANGST EN DWANGSTOORNISSEN

Het Centrum voor Angst en Dwang (CvAD) behandelt patiënten met ernstige angst- of dwangstoornissen, waarbij herhaaldelijke behandeling in de eerste- en tweedelijnszorg niet tot het gewenste resultaat heeft geleid. De klinische behandeling biedt onvoldoende mogelijkheden om op het juiste moment op de juiste plek te oefenen in het anders omgaan met angst of dwang. Daarom werken we aan nieuwe ambulante behandelmethoden.

Met behulp van e-health en virtual reality krijgen patiënten met angst- en dwangstoornissen hulp in de thuissituatie. Ze kunnen oefenen met ander gedrag op de voor hen belangrijke confronterende momenten en plaatsen (exposure) onder begeleiding van een verpleegkundige of behandelaar die hen ondersteunt via beeldbellen of virtual reality. De verwachting is dat deze behandelmethodiek leidt tot een beter resultaat. Tegelijkertijd reduceren we de klinische behandeling (van 12 naar 8 weken en van 18 naar 12 bedden). Wachtlijsten nemen af en er kunnen meer patiënten behandeld worden.

VOORBEELD PROJECT: ZELFREGIE COACHES

Deze innovatie richt zich op mensen die in een crisis worden opgenomen. Naast de reguliere behandeling krijgen zij de mogelijkheid om ondersteund te worden door een ervaringsdeskundige zelfregiecoach. Deze coach helpt de cliënt bij het verkrijgen van meer regie over het eigen leven na ontslag uit de kliniek. Bijvoorbeeld door samen de mogelijkheden aan zorg en ondersteuning buiten de ggz te verkennen.

Op de crisisintensieve behandelunit en de gesloten opname-afdeling zetten we twee zelfregiecoaches in. De coach gaat in gesprek met de cliënt en kan eventueel een persoonlijke 'crisiskaart' maken. Op zo'n crisiskaart staan de benodigde gegevens en wensen van de cliënt die nodig zijn wanneer hij in een psychische crisis raakt. Denk aan bejegening, contactpersonen of praktische zaken. Een crisiskaart werkt zowel preventief als zelfregieversterkend. Door de begeleiding en het leereffect over persoonlijk herstel (binnen én buiten de ggz) staan cliënten steviger in hun schoenen en zijn ze minder vatbaar voor terugval. Het levert ook verkorting van de opnameduur op en natuurlijk beperking van het aantal crises.

CLIENTEN STAAN STEVIGER IN HUN SCHOENEN EN ZIJN MINDER VATBAAR VOOR TERUGVAL

VERNIEUWEND ONDERNEMEN

- 1 Digitale Platforms (Bol.com strategie)
- 2 Nieuwe distributiekanaal ontwikkelen en uitbouwen
- 3 Uitbreiding marktaandeel en adherentiegebied (o.a. bij Vincent Verslavingszorg en Vincent Topreferente Zorg)
- 4 Consultatieplatform: 123Psychiatrie
- 5 Afdeling diagnostiek en indicatiestelling (incl. e-triage)
- 6 Flexibel Wonen

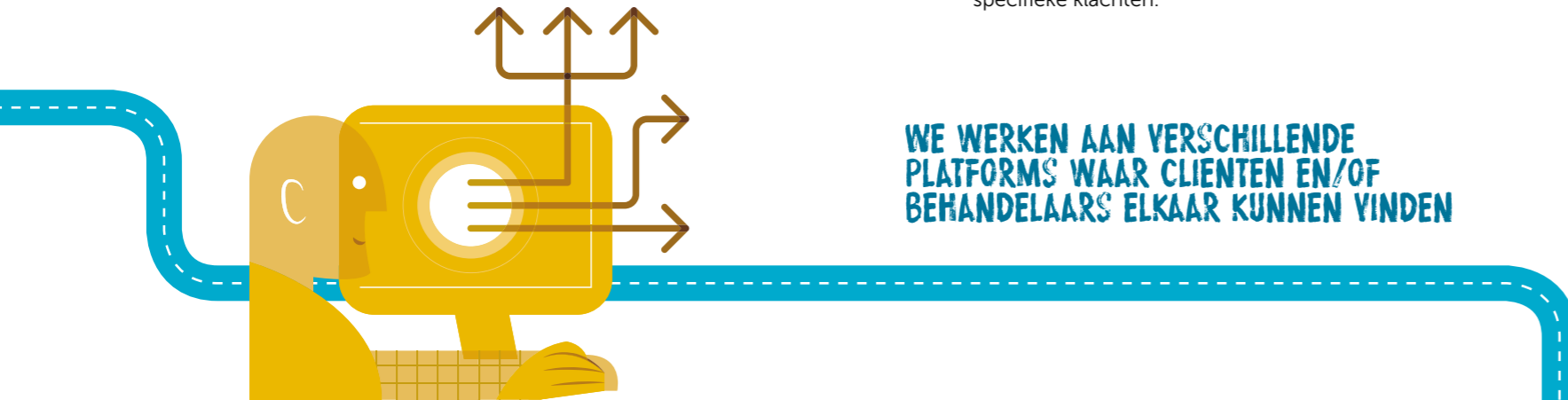
VOORBEELD PROJECT: DIGITALE PLATFORMS

We gaan onze zorg op een andere manier organiseren. Digitale platforms worden hierin belangrijk. Daarom ontwikkelen we een **samenwerkingsplatform** dat kan meegroeien en ontwikkelen in het moderne ggz-landschap in beweging.

In de ontwikkeling van dit platform sluiten we aan bij en werken we samen met regionale en lokale ketenpartners, zoals huisartsen-organisatie Cohesie, Provico, het Zelfregiecentrum en gemeenten. De platforms ondersteunen verschillende functies:

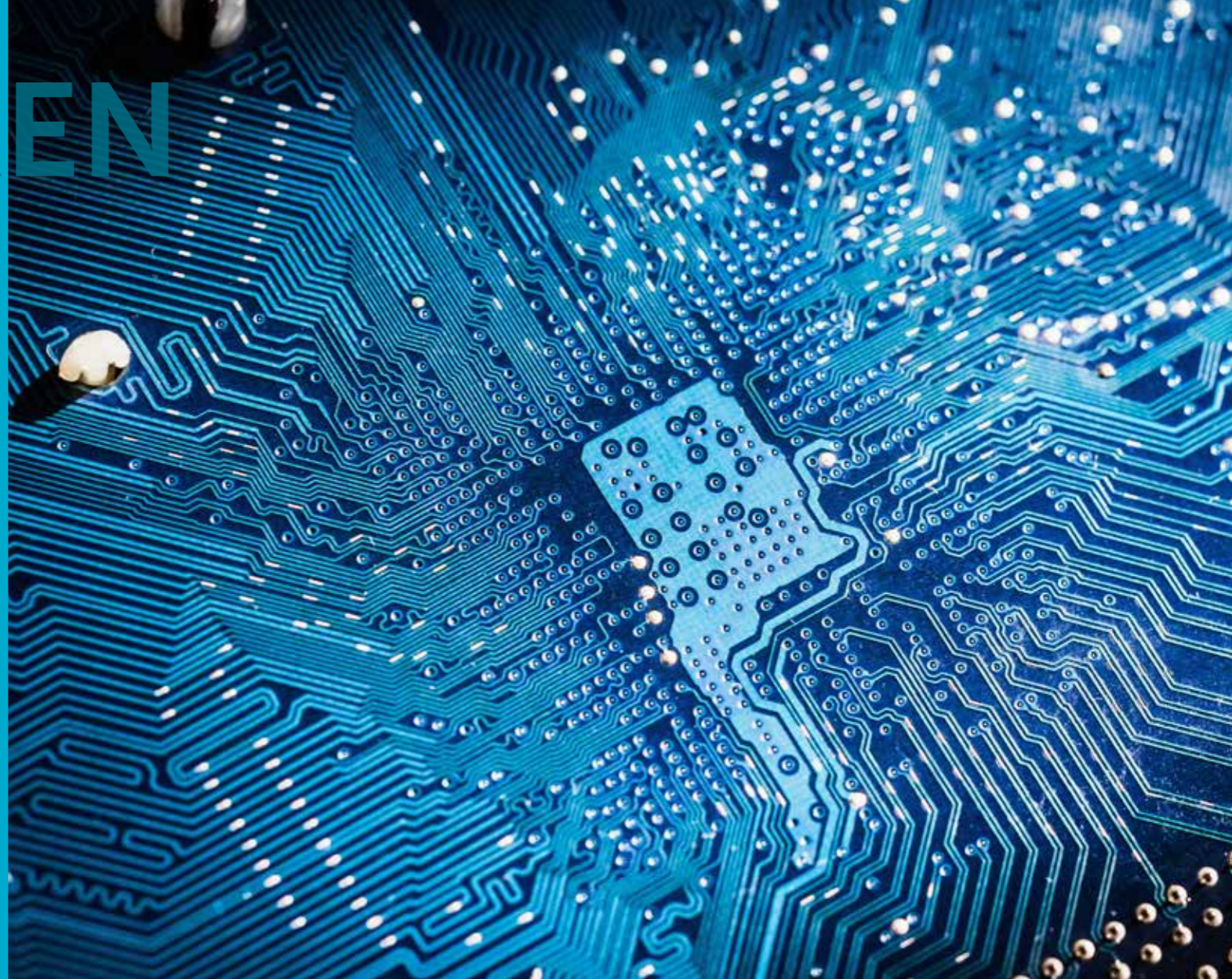
- **Zelfzorg & Behandelplatform:** aanbieden van betrouwbare informatie, zelfzorg en e-health voor, tijdens en na de behandeling. Waarbij de cliënt regie heeft over zijn data en zorg kan op- en afschalen
- **123Psychiatrie:** de mogelijkheid voor verwijzers om een psychiater of psycholoog te consulteren, bijvoorbeeld over diagnostiek, medicatie of behandeling
- **Matchingplatform:** bij elkaar brengen van cliënt en behandelaar
- **Diagnostiek en Triage platform:** online diagnostiek en triage voor cliënten. Hiermee kunnen ze wanneer het hen uitkomt, een op maat gemaakte combinatie van vragenlijsten en psychologische tests invullen, die informatie geeft over hun specifieke klachten.

**WE WERKEN AAN VERSCHILLENDE
PLATFORMS WAAR CLIENTEN EN/OF
BEHANDELAARS ELKAAR KUNNEN VINDEN**

SAMENWERKEN IN DE KETEN

'Ik ga ervan uit dat de huisarts, de specialist en de zorgverzekeraar elkaar weten te vinden en geen tegenstrijdige dingen zeggen. Maar mijn familie en omgeving kunnen ook veel betekenen. Het zou goed zijn als er meer samenwerking is.'

SLIM EN KLEIN ORGANISEREN

- 1 Zelfsturing doorontwikkelen
- 2 Lerend vermogen vergroten (Academy)
- 3 Flexibiliseren van arbeid (flexpool, flex bedrijf, andere vormen van arbeidsinzet)
- 4 Plannen en Roosteren decentraliseren

VOORBEELD PROJECT: ZORGKRACHTVANU

ZORGKRACHTVANU is een samenwerkingsverband van zorg- en opleidingsorganisaties. In dit project onderzoeken we hoe we de arbeidsinzet in de zorg slimmer en innovatiever kunnen organiseren, over de grenzen van de eigen organisaties heen. Samen werken we aan continuïteit in de beste zorg voor cliënten, op het juiste moment. Hiermee bieden we een antwoord op de steeds complexer wordende zorgvragen. Tegelijkertijd werken we aan behoud en duurzame inzetbaarheid van zorgmedewerkers.

Dit doen we in een lerende community van enthousiaste en ondernemende zorgprofessionals die de zorg aan cliënten willen bieden en verbeteren op plekken waar die het hardst nodig is. Samen leren en werken met en van elkaar over de schotten van onze organisaties heen: zo dragen we bij aan continuïteit en kwalitatieve zorg voor cliënten.

**MET ZELFSTURING KUNNEN
WE DE ZORG EFFICIENTER
ORGANISEREN EN DICHTER
BIJ DE CLIENT BRENGEN**

WAT KUN JIJ DOEN?

Tastbare resultaten geven nieuwe energie en het gevoel dat je van betekenis bent voor je cliënt. **Op veel plaatsen zien we prachtige voorbeelden van vernieuwde samenwerking.** Verrassende innovaties. En daar gaan we mee door! Dus: denk mee, praat mee, doe mee.

Doe mee aan de challenge! Bedenk een vernieuwend project. Afgelopen jaren kreeg iedereen de kans om een baanbrekend project op te pakken, alleen of met collega's. Deelnemers werden begeleid door een coach en konden werkateliers volgen om nieuwe inzichten op te doen om zo hun project naar een hoger plan te tillen. De drie meest succesvolle projecten kregen een prijs, gericht op persoonlijke ontwikkeling. Deze aanpak zetten we door in 2018. Nu met het accent op creativiteit en vernieuwing. Meld je aan voor de Challenge 2018. Vraag je leidinggevende naar de spelregels of mail naar Radriaanse@vvgi.nl.

Deel je ideeën Heb je ideeën over innovatie of over het bevorderen van zelfsturing, neem dan contact op met de mensen van het programmabureau (ikhebeenidee@vvgi.nl).

Bezoek de events We organiseren regelmatig events om ideeën met elkaar te ontwikkelen of kennis uit te wisselen. Denk aan symposia, het innovatiecafé of bijeenkomsten in de breinweek. Houd de agenda in de gaten via Vincent en meld je aan.

Help collega's verder Vind je het leuk om collega's te helpen bij het leren van bepaalde vaardigheden of wil je een module verzorgen voor je collega's. Meld je aan (via ikhebeenidee@vvgi.nl). We kijken hoe je dat in de praktijk kunt brengen.

Agendeer! Vind je dat bepaalde thema's niet genoeg aandacht krijgen? Wil je hierover in gesprek met collega's? Meld je aan (via ikhebeenidee@vvgi.nl) en wij helpen je dit te organiseren.

Nieuwe techniek nodig? Zie je in de praktijk, thuis, bij anderen of op het werk het nut van een technologische vernieuwing? Deel het (ikhebeenidee@vvgi.nl) en we kijken samen hoe we dit kunnen oppakken. Of wie weet is het iets voor de Challenge!

**DENK MEE, PRAAT
MEE, DOE MEE!**

TOEGANG TOT SPECIALISTISCHE ZORG

‘Natuurlijk doe ik liever geen beroep op de ggz. Maar als het moet, ben ik blij dat ik meteen terecht kan. Hoe eerder ik geholpen word, hoe sneller ik weer verder kan met mijn leven.’

LEF
REFLECTIE
OPTIMISME
VERBINDING

GEWOON ANDERS

Samen werken voor de beste ggz

Vincent
van
Gogh
voor geestelijke
gezondheidszorg

AN
N
E
R
S
N
O
O
G
M
E
G